

Titulació	Tipus	Curs
Educació social	OB	3

Professor/a de contacte

Nom : Diego Castro Ceacero

Correu electrònic : diego.castro@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Les organitzacions d'Educació no formal representen tot un seguit de formes, funcions i finalitats molt diverses que requereixen un estudi específic dins l'àmbit de la Organització d'Institucions Educatives. Aquest àmbit ha esdevingut els darrers anys un veritable sector emergent que ha representat noves formes de professionalització. Tanmateix això ha significat un augment de les línies de recerca, l'ampliació a nous sectors i perfils laborals i, un canvi en determinades formes d'intervenció socioeducativa.

L'assignatura de Gestió d'Institucions Socioeducatives té un caràcter eminentment professionalitzador, per això s'orienta des d'una perspectiva pràctica i aplicada que implicarà a l'alumnat en un procés de gestió socioeducativa d'un programa amb activitats reals. L'aprenentatge en un cas vivencial articula la proposta formativa d'aquesta assignatura.

Parteix dels supòsits teòrics i competencials adquirits en assignatures precedents, especialment: Contextos educatius (primer curs) i L'organització i els grups (segon curs) del Grau d'Educació Social. Per la qual cosa es recomana el domini dels continguts treballats en aquestes assignatures vinculades a l'Àrea de coneixement d'Organització Educativa.

Cal considerar que l'enfoc de l'assignatura va molt lligat al desenvolupament del Practicum, per la qual cosa algunes activitats, la metodologia i els continguts es veuran relacionats amb la Guia del Practicum 1.

Finalment, dir que l'orientació de l'assignatura és radicalment diferent al d'altres matèries del Grau, el desenvolupament de les sessions és responsabilitat de l'alumnat amb la seva motivació, treball, dedicació, respecte i implicació.

Objectius

Amb aquesta assignatura s'adquireixen un seguit de coneixements i habilitats vinculades a l'àmbit de la gestió institucional, més específicament, l'alumnat en cursar l'assignatura podrà:

- Relacionar els conceptes i processos específics de la Gestió d'institucions amb la Organització d'Institucions.
- Identificar les variables que intervenen en la gestió de centres i la seva sistematicitat i globalitat.
- Comprendre les dinàmiques organitzatives i els processos organitzatius que es desenvolupen en els centres d'educació social.
- Aplicar diferents estratègies d'intervenció en els processos de gestió institucional.
- Millorar els processos organitzacionals a partir de les evidències científiques.
- Aprendre a gestionar conflictes i disfuncions organitzatives.

Resultats d'aprenentatge

1. Conèixer els elements de la cultura en relació al model de participació.
2. Aportar a l'activitat acadèmica reflexions i idees dels processos socioculturals de l'entorn immediat.
3. Difondre i promocionar els serveis i iniciatives institucionals per diferents canals i mitjans.
4. Dominar les teories, eines i recursos específics de la gestió de centre.
5. Establir models sistemàtics entre les diferents funcions organitzatives: planificació, delegació, gestió de recursos sistemàtics entre les diferents funcions organitzatives: planificació, delegació, gestió de recursos, coordinació, control i millora.
6. Executar actuacions específiques del gestor institucional a través del procés: anàlisi, actuació i millora.
7. Formular pertinentment els apartats de la planificació de centres educatius.
8. Demostrar domini en els processos de planificació institucional.
9. Aplicar tècniques i recursos per als diferents nivells de la planificació.
10. Identificar les sinèrgies entre els processos organitzatius i de gestió institucional.
11. Aportar idees i alternatives viables i plausibles a situacions institucionals conflictives o crítiques.
12. Reflexionar i analitzar els fenòmens de l'entorn institucional per comprendre les claus que participen en ells i intervenir per millorar-los.

Continguts

1. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ D'INSTITUCIONS SOCIOEDUCATIVES: LES FUNCIONS ORGANITZATIVES
2. LA PLANIFICACIÓ: DE L'ESTRATÈGIA A L'OPERATIVITZACIÓ DE L'ACCIÓ
3. DISTRIBUCIÓ DE FUNCIONS I TASQUES
4. LA COORDINACIÓ
5. L'EXECUCIÓ I CONTROL DE L'ACTUACIÓ
6. AVALUACIÓ I MILLORA INSTITUCIONAL

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
PRESENTACIÓ CONTINGUT TEÒRIC	15	0,6	1, 4, 12
INFORME	75	3	4, 5, 8, 9, 12
APLICACIONS	30	1,2	1, 3, 8, 9, 11
SUPERVISIÓ DE TASQUES GRUPALS I TUTORIES	30	1,2	2, 3, 8, 9, 12

La proposta d'aquesta assignatura es fonamenta en l'aprenentatge actiu, competencial i vivencial basat en escenaris reals, el que condiciona les activitats formatives que es proposen. El disseny de les activitats ha considerat la perspectiva inclusiva.

1) Classes participatives magistrals

Per introduir aspectes teòrics, reflexionar sobre les eines i instruments per a la gestió de centres, serveis i programes i, sobretot, analitzar casos, reflexionar, debatre i transferir aprenentatges.

2) Lectura, reflexió i debat d'un manual o textos sobre gestió d'institucions educatives

Implica la lectura, comprensió i reflexió sobre un manual de referència o textos acadèmics.

3) Desenvolupament d'unes Jornades Formatives

Activitat obligatòria que implica desplaçament i pernoctació (x2) fora del Campus. Es fonamenta en els principis de l'aprenentatge competencial i vivencial basat en reptes reals. Les Jornades son un espai formatiu inigualable per poder aplicar, transferir i comprovar l'adquisició de les competències associades a l'assignatura. Les persones que per causes degudament justificades i acreditades no puguin assistir a una part de les Jornades hauran de fer un treball específic sobre la fase de desenvolupament del mateix nombre d'hores a les que s'ha acreditat l'absència. Aquesta activitat podria tenir un cost específic.

La metodologia dissenyada obliga a una presència regular, diària i compromesa a totes les sessions de gran grup i seminari. L'assistència a les sessions de gran grup (plenaris) és obligatòria. Pels seminaris l'obligatorietat en l'assistència és del 80%.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
PROVA ESCRITA MANUAL / ARTICLES	25	0	0	4, 10
INFORME DE LES JORNADES	50	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
DIARI DE CAMP	25	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

RÈGIM D'AVAUACIÓ CONTINUADA

L'avaluació de l'assignatura serà continuada i coherent amb el model d'aprenentatge actiu i vivencial. Per a la qualificació final es consideraran tres tipus d'evidències:

1. Examen (25%). Prova individual sobre el manual o articles de referència que es programarà pel 24/XI. Recuperable
2. Diari (25%). Lliurament individual d'un Diari de Sesessions amb la recollida de dades, reflexions i anàlisi de les vivències dels plenaris (gran grup) que es programarà pel 22/XII. Recuperable
3. Informe (50%). Treball grupal de les Jornades Formatives que es programarà pel 12/I. Recuperable

Altres consideracions bàsiques de l'avaluació de l'assignatura:

- Per ponderar la nota final en cadascuna de les 3 evidències cal haver obtingut una nota mínima de quatre (4) punts.
- Les evidències d'avaluació podran ser recuperades en una sola ocasió. Seran objecte de recuperació les evidències que, un cop es faci la mitja de l'assignatura aplicant els corresponents percentatges, generi una nota final inferior a cinc (5) punts. Caldrà recuperar només les evidències que permetin obtenir una avaluació d'aprobat. Recuperació: 26/I.
- Si es detecta plagi en les evidències d'avaluació la qualificació serà de 'suspès' (URKUND de més del 60%).
- Les evidències d'avaluació seran revisades i retornades en un període aproximat de 20 dies, sempre que no interfereixin factors de força major.
- S'aplica la qualificació de "No avaluable" quan no es presenta alguna de les 3 evidències d'avaluació.
- Es recomana l'assistència a TOTES les sessions.
- La tipologia de les activitats desenvolupades a les Jornades Formatives obliga a considerar en l'avaluació de l'Informe, aspectes de naturalesa actitudinal; així, per aprovar aquesta evidència cal com a requisit mostrar una actitud compatible amb la professió educativa.
- Per qualsevol altre referència a l'avaluació ens remetrem a les prescripcions dels "Criteris i pautes

generals d'avaluació de la Facultat de Ciències de l'Educació".

- Les persones que es matriculin per segona -o més- vegades, podran sol·licitar formalment la prova de síntesi.
- Per aprovar l'assignatura, cal mostrar una competència comunicativa (oral i escrita) suficient i pertinent en les diferents activitats.
- L'ús de la IA generativa està permès, sempre que s'identifiquin les parts de les activitats on ha estat utilitzada.

RÈGIM D'AVAUACIÓ ÚNICA

Per a l'avaluació de l'alumnat en règim d'avaluació única s'aplicarà el mateix sistema que en l'avaluació continuada.

Les 3 evidències (Examen 25%; Diari 25% i Informe 50%) s'han de lliurar o completar el dia 19/I.

La revisió de la qualificació final seguirà els mateixos procediments i terminis que l'avaluació continuada.

Bibliografia

BÀSICA

MANUAL:

Fantova, Fernando (2006). Manual para la gestión de la intervención social. Editorial CCS, Madrid

ARTÍCLES:

Aramburu, M. L. (2008). Mecanismos de coordinación estructural, no estructural e informal. Propuesta y validación de escalas de medida. *Investigaciones Europeas de Dirección y Economía de la Empresa*, 14(3), 127-150.[1]

Aguiar Jaramillo, H. (1997). El control interno en las organizaciones.[2] [3]

Canarias, E., Escobés, E., i Altamira, F. (2010). Manual de planificación estratégica: ¿Quiénes somos?, ¿de dónde venimos?, ¿a dónde vamos? Iniciativas de Cooperación y Desarrollo & Equipo del Observatorio del Tercer Sector de Bizkaia.

Figueroa, R. i Mercedes, D. (2004). La evaluación institucional: una estrategia válida para la gestión escolar. *Educación*, 13(24), 65-100.

Gallifa, J. (s.d.). Evaluación y procesos de cambio. *Educación Social*, 1, 25.

Gairín, J. (1988). La organización de instituciones de educación no formal. *Educar*, 13, 43-67.

García Ruiz, Á. M., i Londoño Botero, S. (2023). Mecanismos de control para el cumplimiento de los objetivos en las organizaciones.

García, A. (2013). La Importancia de los Procesos y Mecanismos de Coordinación en la Empresa: una aproximación a partir de la teoría de la organización. In *Anfecsa*. [4]

Gómez, M. H. (1997). ¿Cómo funcionan las organizaciones del Tercer Sector? Análisis de la estructura y de las dinámicas organizativas. *Gestión y Análisis de Políticas Públicas*, 69-94.

Herrera Sánchez, I. M., León Rubio, J. M., i Medina Anzano, S. (2006). Necesidades de evaluación de las organizaciones sociales. *Psychosocial Intervention*, 15(1), 65-79.[5]

Hudson, M. (2007). La gestión de las organizaciones no lucrativas. *Revista española del tercer sector*, (6), 153-176.

Marcó, F., Loguzzo, H. A., i Fedi, J. L. (2013). *Introducción a la Gestión y Administración en las Organizaciones*. Universidad Nacional Arturo Jauretche.[6]

Mayo, I. C. (2003). La estructura de las organizaciones educativas y sus múltiples implicaciones. *RIFOP: Revista interuniversitaria de formación del profesorado: continuación de la antigua Revista de Escuelas Normales*, (47), 139-165.

Moreno, C. F., i del Pilar Liz, A. (2009). La estructura organizacional y el diseño organizacional, una revisión bibliográfica. *Gestión & Sociedad*, 2(1), 97-108.

Murillo, R. S. (2010). Enfoque conceptual de la dirección estratégica. *Perspectivas*, (26), 153-178.

Ravela, P. (2020). La autoevaluación institucional como herramienta de mejora.

Rosero, G. B. E., i Cali, V. E. L. (2024). El control interno y su incidencia en la gestión operativa. *Revista Científica*, 13(1).

Valle Alvarez, A. T., Proaño Córdova, T. D., i Cruz Lascano, M. E. (2017). Estructura, Cultura y Cambio Organizacional Cultura - Cambio - Forma. *Revista Científica Hermes*, 18, 304-324

Viloria, N. (2005). Factores que inciden en el sistema de control interno de una organización. *Actualidad contable FACES*, 8(11), 87-92.

COMPLEMENTÀRIA

Arroyo Valenciano, J. A. (2023). Un modelo de Estructura Organizacional para el centro educativo desde los aportes de la Teoría de la Organización. *Actualidades Investigativas en Educación*, 23(2), 390-419.

https://www.scielo.sa.cr/scielo.php?pid=S1409-47032023000200390&script=sci_arttext

Fernández-Enguita, M. (2020). *La organización escolar. Repensando la caja negra para poder salir de ella*. Madrid: ANELE-REDE

https://anele.org/pdf/libros/Libro-organizacion_escolar.pdf

Gairín, J. & Castro, D. (2021). *El contexto organizativo como espacio de intervención*. Madrid: Síntesis

García, M. C., Corpas, M. J. R., & del Moral Arroyo, G. (2020). Buenas prácticas en la organización, gestión y dirección de los centros educativos. *Bordón: Revista de pedagogía*, 72(1), 11-30.

González, P. C., Flores, J. I. R., & Méndez, A. E. L. (2023). *Escuela y transformación social: Otra mirada de la organización educativa*. Barcelona: Octaedro

López-Yáñez, J., Sánchez-Moreno, M., Renta-Davids, A. I., & Camarero-Figuerola, M. (2026). Committed, Resilient, or Transient. School Principals' Perception of Professional Identity. *Leadership and Policy in Schools*, 25(1), 144-160. <https://doi.org/10.1080/15700763.2024.2394653>

Sepúlveda Aguirre, J. A., Virviescas Peña, J. A., Arboleda Jaramillo, C. A., & Salazar García, H. A. (2021). Evolución del pensamiento organizacional: una mirada de las teorías de la organización clásica hacia las teorías pos burocráticas y pos modernas. *Administración & Desarrollo*, 51(1), 204-225. <https://doi.org/10.22431/25005227.vol51n1.10>

Programari

No cal

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.
A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	3	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	311	Català	primer quadrimestre	matí-mixt

